

НОЩЬ НА ДУНАВА

Отечество

Онзи, който не обича,
Своята татковина драга,
Той се лошъ човѣкъ нарича,
Нему Господъ не помага.

Всички братя сме родени
Въ наш'та скъпа България,
Съ едно млѣко сме кърмнени,
Една кръвь сме всички ние.

България рай е земни:
Ражда грозде, цвѣтя, жито,
А въ гърдитъ нейни тъмни
Много злато е зарито.

Ив. Вазовъ.

Картофи

Щомъ дойде есень всѣка кжца гледа да си складира картофи за зимасъ. Но само преди триста години картофи нѣмало въ Европа. По това време Сжръ Волтеръ Ралей ги пренесълъ отъ Америка. Той разправялъ на селянитъ колко полезни сж тѣ. Казвалъ имъ, че тѣ могатъ да се сядятъ и отглеждатъ въ Европа и че когато има неурожай, народа нѣма нужда да гладува, ако има достатъчно картофи. Хората, обаче, никакъ не ги харесвали и никой не искалъ да ги сѣе, ни да ги яде.

Английската кралица Елисавета, която била умна жена, като чула това, което Сжръ Ралей разказвалъ за картофитъ, опитала се да ги въведе въ страната си, като карала да ги готвятъ на голѣмитъ обѣди, които давала. Голѣмитъ били принудени да ги ядатъ на нейната трапеза, но пакъ разправяли, че картофитъ не сж за ядене, защото сж отровни. И тѣй, въпреки усилията на царицата, да ги разпространи между народа, никой не искалъ да ги яде и комуто ги давали, той ги хвърлялъ на свинитъ.

Хората си видѣли грѣшката много години напосле. Горкитъ картофи били презирани и забравени до времето на френския кралъ Людвигъ XVI, когато живѣлъ единъ лѣкаръ, който разучилъ свойствата имъ и, като се убедилъ въ тѣхната полезность, решилъ на всѣка цена да накара селянитъ да ги сядятъ. Първата година той държалъ сказки за ползата отъ картофитъ и продавалъ отъ тѣхъ за семе на низка цена, но твърде малцина си купили. Втората година той ги давалъ безъ пари, но още по-малко дошли да си взематъ. Третата година не далъ никому, а самъ насадилъ цѣло поле, па разпратилъ по всичкитъ околни села да обадятъ, че всѣки, който би се уловилъ, да краде отъ картофитъ му, ще бжде строго наказанъ. Това възбудило любопитството у селянитъ и тѣ почнали да крадатъ отъ сеидбата му. Тогава тѣ видѣли, че картофътъ е полезно растение и почнали и сами да го сядятъ.

Случило се, че по това време настанали въ много земи гладни години и хората, за да не измратъ отъ глада, все повече сядили и употребявали за храна това ново растение.

Така се разпространилъ картофътъ.

Днесъ картофътъ служи за храна на милиони хора. Има краища, гдето не може да расте ни пшеница, ни ржжъ. ни царевица, а картофътъ расте много добре и ако него го нѣмаше, хората тамъ биха умрѣли отъ гладъ. И въ плодороднитъ земи, гдето всичко се ражда, земледѣлцитъ пакъ отдѣлятъ по една частъ отъ земята си, та я насаждатъ съ картофи, защото картофътъ най изобилно имъ дава добра, здрава и ефтина храна.

